

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Jičíněves, okres Jičín

Adresa: Jičíněves 44, 507 31 Jičíněves

Identifikátor školy: 600 092 216

Termín konání inspekce: 10. a 11. listopad 2003

Čj.:	09-1200/03-5206
Signatura:	oi2bx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v obou třídách základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v obou třídách základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v obou třídách základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Jičíněves, okres Jičín (dále jen škola) je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Vzdělává žáky 1. až 5. postupného ročníku z obce a nejbližšího okolí. Ve školním roce 2003/2004 má dvě třídy, které navštěvuje celkem 24 žáků.

Složení tříd je následující:

Třída	Ročník	Počet žáků	Počet integrovaných žáků
I.	1. a 2.	8 + 4 = 12	0
II.	3., 4. a 5.	6 + 4 + 2 = 12	2
Celkem		24	2

Škola sdružuje základní školu a školní družinu. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Od 4. ročníku jsou vyučovány dva cizí jazyky – anglický a německý. V souladu se vzdělávacím programem je zaveden jeden nepovinný předmět, náboženství. Dále ve škole pracují dva zájmové kroužky, sportovní a výtvarný.

Zřizovatelem je Obec Jičíněves, okres Jičín, 507 31 Jičíněves 82.

Vyučování začíná denně v 7:30 hodin. Po ukončení 5. ročníku žáci přecházejí do II. základní školy v Jičíně.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces zabezpečují tři pedagogičtí pracovníci: ředitelka školy, učitel a vychovatelka školní družiny, která kromě 41% úvazku ve školní družině vyučuje na 36% úvazku ve II. třídě prvouku, přírodovědu, vlastivědu, praktické činnosti a předměty s výchovným zaměřením. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy splňuje pouze jeden z nich. Další má vzdělání pro výuku na 2. stupni základní školy, třetí vyučující nemá vysokoškolské vzdělání.

Úkoly výchovného poradenství plní v případě potřeby oba třídní učitelé.

Na začátku tohoto školního roku byli jako integrovaní vykázáni dva žáci II. třídy, v průběhu školního roku přibyl třetí. Nevýhodou je, že žádný z pedagogických pracovníků není

proškolen v reedukaci vývojových poruch učení, takže odborná náprava vývojových poruch učení není zabezpečena.

Organizační řád ani organizační schéma nejsou vzhledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců vypracovány. Jediným vedoucím pracovníkem je ředitelka školy. Pro případ nepřítomnosti ve škole je vystaveno pověření k jejímu zastupování.

Přenos informací uvnitř školy je značně ztížen skutečností, že pedagogický sbor nemá k dispozici žádnou místnost, kde by se mohl scházet, případně kam by bylo možné umístit nástěnku s informacemi. Jedinou možností je každodenní styk učitelů před vyučováním a o přestávkách na chodbách školy.

Jediným poradním orgánem je pedagogická rada. V tomto školním roce se prozatím sešla jednou, a to začátkem měsíce listopadu. Některé projednávané body již nebyly aktuální (seznámení s vnitřním řádem školy, plán školy, organizace školního roku). Obsah jednání je dokumentován. Přílohou zápisů je hodnocení prospěchu a chování žáků v každém čtvrtletí školního roku.

Pracovní náplně všech zaměstnanců školy jsou zpracovány a podepsány.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou zkušení, nikdo z nich není začínající. Jediným nepedagogickým pracovníkem je uklízečka. Školník ani údržbář ve škole nejsou. Obědy vydává ředitelka, která má pracovní smlouvu na 25 % úvazku jako pomocná kuchařka.

Plán kontrolní činnosti není zpracován. Ředitelka uskutečnila v tomto školním roce dvě hospitace, z těch byly pořízeny zápisy podepsané kontrolovanými učiteli.

Učitelé se průběžně vzdělávají. Ředitelka se účastní především kurzů týkajících se problematiky přechodu školy do právní subjektivity a hospodaření škol, učitel se vzdělává převážně v oblasti pedagogické (kurz anglického jazyka, kurz pro správce počítačové sítě) a v oblasti organizačních a právních vztahů mezi obcí a základní školou.

Informační systém školy je založen na každodenním setkávání se učitelů během vyučovacího dne, neboť ve škole není k předávání potřebných informací žádný volný prostor.

Hodnocení zaměstnanců provádí ředitelka, sebehodnocení není ve škole zavedeno.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je umístěna na okraji obce Jičíněves. Budova je stará, z vnějšku postupně opravovaná.

Vnitřní prostory školy jsou velmi stísněné. V přízemí se nachází byt učitele, šatna a tři velmi malé, prostorově nevyhovující místnosti, ve kterých je herna školní družiny, tělocvična s nářadovnou a školní jídelna, kde se vydávají dovezené obědy. Škola je vytápěna akumulacími kamny.

V mezipatře je sociální zařízení, které se postupně modernizuje. Jediné dvě velké místnosti jsou učebny v prvním poschodí.

Pedagogický sbor nemá potřebné zázemí, neboť pro ředitelnu nebo sborovnu není žádná volná místnost.

Vzhledem k nedostatku místa byl kabinet pro pomůcky, jež nelze trvale umístit ve třídách, vybudován v půdním prostoru. Odborné učebny, dílny, pozemek ani knihovnu škola nemá.

Knihy, které jsou majetkem školy, jsou umístěny ve skříni jedné třídy a žáci si je mohou kdykoli půjčovat.

Chodby i učebny jsou vkusně vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků, velmi pěkné jsou trojrozměrné výrobky a koláže.

Třídy jsou vybavené zastaralým nábytkem. Některé lavice neodpovídají velikosti žáků a navíc jsou poškozené, tudíž pro žáky ze zdravotního i bezpečnostního hlediska nevhodné. Náhradní lavice škola nemá. Před tabulí je v každé třídě zabudovaný stupínek.

V obou třídách se nachází audiovizuální a výpočetní technika. V první třídě jsou tři počítače z projektu „Internet do škol“, jeden počítač pro učitele a tiskárna. Dále jsou v ní umístěny elektrické klávesy a radiomagnetofon. Ve druhé třídě je barevný televizor, videorekordér, radiomagnetofon a starý, málo používaný počítač.

V učebnách jsou didaktické nástěnné tabule, mapy, obrazy a různé pomůcky. Některé pomůcky si učitelé vyrábějí sami, jiné jsou postupně inovovány. Nedostatek pomůcek je na výuku jazyků.

Učebnice, pracovní sešity a všechny další školní potřeby kupuje škola. Nákup školních potřeb hradí z finančních prostředků získaných sběrem. Tento způsob je volen proto, že školu navštěvuje řada žáků nezaměstnaných rodičů, kteří by neměli možnost potřebné pomůcky zakoupit. K výuce jsou dále využívány knihy ze školní knihovny, kde jsou celé sady některých titulů využívány pro mimočítankovou četbu.

Škola vykazuje tři integrované žáky, pro něž zatím nemá žádné speciální pomůcky. Zakoupení pomůcek pro integrované žáky a pracovní sešity a výukové programy pro výuku anglického a německého jazyka ředitelka školy plánuje.

Širší veřejností není materiálně-technické zázemí školy využíváno.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Škola užívá vzdělávací program Základní škola, který schválilo MŠMT dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 84796-2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky, schválené MŠMT dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998, ve vzdělávacím programu školy zapracovány nejsou. Znamená to, že učební osnovy nejsou realizovány v plném rozsahu, neboť škola nemá k dispozici doplněné vydání z roku 1998. Individuální programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou zpracovány.

Dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka není v plném rozsahu v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná, ale je prováděna podle neupravených osnov.

Výuka je organizována v jednom sledu, žádný ročník nemá odpolední vyučování. V rozvrhu hodin byly zjištěny následující nedostatky:

- I. třída má v rozporu s platným právním předpisem každé úterý pět vyučovacích hodin v jednom sledu místo předepsaných čtyř.

- ve II. třídě je tělesná výchova zařazena jednou týdně v dvouhodinovém bloku, a to i v zimním období, kdy není využíváno hřiště obce, vzdálené od školy několik minut chůze. Tělocvična je přímo v budově. Tím není vytvářen návyk pravidelného využívání pohybových činností v životním stylu každého člověka.

Délka vyučovacích hodin i délka přestávek jsou v souladu s platným právním předpisem.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je, až na popsané výjimky, funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy

Během inspekce byly provedeny hospitace v hodinách českého jazyka, německého jazyka, matematiky a tělesné výchovy.

Všichni učitelé byli na výuku pečlivě připraveni. Každý z nich zpracoval tematické plány pro předměty, kterým vyučuje. Plány byly v některých případech sestaveny nikoliv podle osnov, ale podle učebnice, z které se žáci učili. Učivo ve sledovaných hodinách naukových předmětů navazovalo na předcházející látku. Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně, ale v úvodu hodiny nebyly vždy sděleny.

Chybějící odborná a pedagogická způsobilost dvou vyučujících se částečně projevila v organizaci práce a v přístupu k žákům. Po stránce věcné byla výuka v pořádku, po stránce odborné byla zjištěna určitá pochybení:

- při nácviu psaní nebyly u nejmladších žáků zařazeny činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky, prvky písmen na tabuli se lišily od předepsaných prvků v sešitě (záměna horní a dolní kličky),
- čtení ve vyšších ročnících nepředcházela vhodná motivace, přípravné čtení ani vysvětlení neznámých výrazů,
- v matematice nebyly správně psány číslice 2 a 7, číslo 0 nebylo správně použito, nebyly užívány správné odborné výrazy (dělení dvojkou apod).

V prostorných, světlých učebnách, vybavených starým nábytkem, jsou trvale vystavené didaktické tabule a obrazy, určené pro žáky k běžnému nahlédnutí. Magnetické tabule slouží k manipulaci s drobným obrazovým materiálem, který je obměňován podle probíraného učiva. Nevhodná velikost některých lavic způsobuje nepohodlné sezení, které narušuje kvalitu práce zejména při výuce psaní a nepřispívá ke správnému držení těla.

Žáci pracovali převážně s učebnicemi a pracovními sešity. Užívané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT.

Výpočetní technika nebyla využita, protože škola zatím nevlastní vhodné výukové programy. Sadu kompaktních disků, které byly dodány k počítačům, ředitelka školy vrátila jako nepoužitelné vzhledem k probíranému učivu a věku žáků.

Veškeré prostory školy jsou esteticky vyzdobené. K příjemnému prostředí tříd přispívá pěkná výstavka koláží, trojrozměrných výrobků a výtvarných prací žáků.

Výuka v obou třídách byla cíleně členěna do skupin podle ročníků. Struktura hodin odpovídala věku žáků a stanoveným cílům. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Bylo zřejmé, že žáci jsou na styl práce svých učitelů zvyklí. Všichni vyučující přizpůsobili náročnost učiva věkovým zvláštěnostem žáků a specifickým podmínkám dané třídy. Pozornost žákům s individuálními vzdělávacími potřebami nebyla ve sledovaných hodinách zaznamenána.

Vyučovací čas byl většinou efektivně využit. Žáci pracovali převážně samostatně, činnost ve dvojicích byla zařazena při kontrole práce, a to pod dohledem učitele. Žáky zaujala vhodně

motivovaná práce s chybou. Je zřejmé, že jsou systematicky vedeni k samostatné práci s textem a k dovednosti efektivního tichého čtení.

Ti, kteří pracují rychleji než ostatní, dostávají práci navíc. Žáci, kteří potřebují více času a opakované vysvětlení učiva, jsou dle sdělení ředitelky doučováni po vyučování. V průběhu výuky se často střídají činnosti. Tempo výuky bylo přiměřené, žákům nebyl dán dostatek prostoru na relaxaci, někdy chybělo i závěrečné zhodnocení.

Vzhledem ke složení tříd ze dvou až tří ročníků nebyla dostatečně zařazována motivace, časté střídání přímé práce s jednotlivými ročníky neumožňovalo žáků projevit aktivitu a zájem o výuku.

Ve škole jsou stanovena přesná pravidla komunikace, která většina žáků respektuje. Atmosféra ve třídách byla příjemná. Vyučující trávili většinu času se žáky ve třídě, byli přístupni jejich dotazům, vzájemné rozhovory byly založeny na důvěře. Tím byla do jisté míry kompenzována omezená komunikace žáků při vyučování, neboť většina vyučovacího času byla věnována samostatné písemné práci.

V průběhu vyučování byli žáci hodnoceni převážně slovně, byl oceněn pokrok a snaha. V první třídě dostávali žáci místo známek za dobrou práci razítka, ve druhé třídě bylo zařazeno sebehodnocení žáků, které bylo následně překontrolováno vyučujícím.

Hodiny tělesné výchovy se uskutečnily v tělocvičně školy. Tělocvična je velmi malá, vybavená nejnужnějším nářadím a náčiním. Byly sledovány hodiny dvou vyučujících. Kvalita hodin byla značně rozdílná. Zatímco jedna hodina byla hodnocena jako vynikající, v druhé hodině byly zjištěny zásadní nedostatky (neznalost názvosloví, chybějící cvičební úbor učitelky, necvičící žák byl odložen bez dozoru do herny školní družiny, docházelo ke značným časovým ztrátám - žák cvičil jednou za 10 minut, žáci byli značně neukázněni a hluční).

Výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných hodinách jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky výuky jsou zjišťovány u žáků 5. ročníku. Ředitelka školy využívá metodickou příručku pro učitele českého jazyka a matematiky, ze které kopíruje testy pro žáky a zadání čtvrtletních prověrek. Práce žáků vyhodnocuje a následně porovnává výsledky s klasifikací v 6. ročníku ve II. základní škole v Jičíně. Dle jejího sdělení nedošlo v loňském školním roce ani u jednoho žáka v 1. pololetí ke zhoršení známky v hlavních předmětech.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání ve škole hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Během inspekce nebylo zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen zařazení) k dispozici. Bylo získáno od zřizovatele školy dodatečně až v době zpracování inspekční zprávy. Zařazení bylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydáno až 6. 11. 2003. Jeho porovnáním se zřizovací listinou byl zjištěn soulad mezi údaji uvedenými v obou dokumentech.

Zařazení však není v souladu s dodatkem ke zřizovací listině, podle které je součástí školy školní jídelna.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 čj. 22 544/2003-21 (MŠMT, 6. 11. 2003)
2. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2003 (starostka obce, 7. 10. 2002)
3. Dodatek ke zřizovací listině (starostka obce, 7. 10. 2002)
4. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2 (MŠMT, 30. 4. 1996)
5. Tematické plány učiva platné ve školním roce 2003/2004
6. Vnitřní řád základní školy (ředitelka, 24. 1. 2003)
7. Pověření řízením v době nepřítomnosti ředitelky školy (ředitelka, 3. 12. 2002)
8. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2003/2004
9. Pracovní náplně všech zaměstnanců školy (podpisy ředitelky a zaměstnanců s daty)
10. Organizace vyučovacího dne (ředitelka, 1. 9. 2003)
11. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2003/2004
12. Osobní dokumentace žáků s postižením vedená ve školním roce 2003/2004
13. Rozvrhy hodin všech ročníků platné ve školním roce 2003/2004
14. Záznamy o práci v nepovinném předmětu a zájmových útvarech vedené ve školním roce 2003/2004
15. Výroční zpráva školy – školní rok 2002/2003
16. Vzorek notýsků a žákovských knížek vedených ve školním roce 2003/2004
17. Vzorek sešitů žáků vedených ve školním roce 2003/2004
18. Podkladová inspekční dokumentace
19. Dotazník pro ředitele před inspekcí

ZÁVĚR

Základní škola, Jičíněves, okres Jičín je málotřídní škola, která ve dvou třídách poskytuje základní vzdělání žákům 1. – 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola.

Výchovně-vzdělávací činnost zabezpečují dva učitelé a jedna vychovatelka, která vyučuje devět hodin ve II. třídě. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje pouze jeden učitel. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost ostatních vyučujících se částečně negativně projevuje v organizaci práce a v přístupu k žákům.

Organizační řád není zpracován, neboť škola má pouze čtyři zaměstnance. Jediným vedoucím pracovníkem je ředitelka školy. Na základě písemného pověření je určen pracovník, který ji v době nepřítomnosti ve škole zastupuje. Kontrolní činnost je prováděna. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není v kalendářním roce 2003 dostatečné, do termínu inspekce byla navštívena pouze jedna vzdělávací akce.

Škola má kromě dvou velkých učeben velmi stísněné prostorové podmínky. Není vytvořené zázemí pro učitele, všechny další prostory (tělocvična, školní družina a školní jídelna) jsou prostorově nevyhovující. Vybavení školním nábytkem je zastaralé, některé rozbité lavice

a židle ohrožují bezpečnost žáků. Učebnic a učebních pomůcek je dostatek. Část pomůcek si vyrobili učitelé sami.

Jedna třída je složena ze žáků dvou, druhá ze žáků tří ročníků. Systém práce v odděleních je ze strany učitelů kvalitně zvládnutý. Žáci mají vytvořené velmi dobré pracovní návyky, pracují ve skupinách podle ročníků, jsou k sobě ohleduplní, vzájemně se nevyrušují. Převažující metodou je frontální výuka žáků jednoho ročníku. Přestože škola vykazuje tři integrované žáky, nebylo v průběhu inspekce pozorováno žádné jejich zohlednění ani zadání odlišné práce.

Poslední inspekce ve škole se uskutečnila v březnu 1999. Část doporučení vyplývající ze závěrů byla realizována, část zůstala bez odezvy (například dosud nebyly zpracovány individuální vzdělávací plány pro integrované žáky).

Škola plní výchovně-vzdělávací funkci na dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Nosková	Věra Nosková v. r.
Členové týmu	Jaroslava Pešková	

V Hradci Králové dne 28. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 1. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Stanislava Břicháčková	Břicháčková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-02	09-1200/03-5206
Zřizovatel	2004-02-02	09-1200/03-5206

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.